

Milyen jó is lehetett

Margie még írt is arról az estéről a naplójába. A 2157. május 17. fejlécű oldalt így kezdte: „Tommy ma talált egy igazi könyvet!”

Nagyon régi könyv volt. Margie-nak a nagyapja elmesélte egyszer, hogy az ő gyermekkorában az ő nagyapja mesélt egy korról, amikor minden történetet papírra nyomtattak még.

Együtt forgatták a megsárgult, gyűrött lapokat, és rettentő jól szórakoztak a szavakat látva, melyek mozdulatlanul álltak, nem pedig annak rendje és módja szerint egy képernyőn kúsztak fölfelé. Aztán, visszalapozva egyet, még mindig ugyanazokat a szavakat találták ott, amiket előző alkalommal elolvastak.

- Hú - szólt Tommy micsoda pazarlás! Ha végeztek egy könyvvel, biztos eldobták. A mi tévéképernyőnkön legalább egymillió könyv lepergett már, és még sokkal több le fog. Azt sohasem dobnám el.

- Hát én se! - vágta rá Margie. Tizenegy éves volt, még nem olvasott annyit, mint Tommy. A fiú már a tizenhármát is betöltötte.

- Hol találtad? - kérdezte a lány.

- A házukban. - Oda se fordult, úgy mutatta, mert éppen minden figyelmét lefoglalta az olvasás. - A padláson.

- Miről szól?

- Az iskoláról.

- Az iskoláról? - kérdezett vissza Margie gunyorosan. - Mit lehet írni az iskoláról? Én utálok.

Margie sosem szerette az iskolát, de most éppen mindennél jobban meggyűlölte. A géptanár dolgozatot dolgozat után íratott vele földrajzból, ő pedig egyre rosszabbul és rosszabbul szerepelt, míg végül anyja szomorúan megcsóválta a fejét, és kihívta a Megyei Felügyelőt.

Gömbölyded kis ember volt, kicsattanóan vörös arccal, aki tárcsákkal és drótokkal díszes műszerek egész dobozát hozta magával. Rámosolygott Margie-ra, adott neki egy almát, aztán szétszedte a tanárt. A kislány azt remélte, nem lesz képes újra összerakni, de sajnos nagyon is képes volt rá, és körülbelül egy órával később a berendezés már megint egészben állt, hatalmasan, feketén és rondán, a nagy képernyőjével, amelyen a tananyag és a kérdések mindig megjelentek. Nem is ez volt a legrosszabb benne. Margie legjobban azt a nyílást utálta, ahová a házi feladatokat és a kész dolgozatokat kellett bedobnia, lyukkártya formájában. Ezek használatát már hatéves korában megtanították neki. A géptanár aztán pillanatok alatt kikalkulálta az osztályzatát.

A Felügyelő, amikor elkészült, elmosolyodott, és megpaskolta Margie fejét, az anyjához pedig így szólt:

- Nem a kislány hibája, Mrs. Jones. Azt hiszem, a földrajz-szektort kicsit túl gyorsra állították. Ilyesmi előfordul. Egy kissé most lelassítottam, egy átlagos tízéves szintjére. Mellesleg a lánya általános fejlődési rátája egészen kielégítő. - Azzal újra megpaskolta Margie fejét.

A kislány csalódott volt. Azt remélte, talán végre megszabadulhat a tanárától. Tommyét egyszer csaknem egy egész hónapra elvitték, mert a történelem-szektor elromlott benne.

Ezt mondta hát a fiúnak:

- Miért írna bárki is az iskoláról?

Tommy leereszkedően pillantott rá.

- Mert nem olyan iskoláról van szó, mint a miénk, te buta! Arról írnak, milyen volt száz és száz évekkkel ezelőtt. - Aztán gőgösen hozzátette még, gondosan ejtve ki a szót: - Évszázadokkal ezelőtt!

Margie megsértődött.

- Hát, én nem is tudom, milyen volt az iskola akkoriban. - Egy darabig a fiú válla fölött átlesve olvasta a könyvet, aztán így szólt: - Azért csak volt akkor is tanár.

- Hát persze, hogy volt, de nem közönséges tanár, hanem ember.

- Ember? Hogy tud egy ember tanítani?

- Hát, ő mondott el mindent a fiúknak és lányoknak, aztán leckét adott föl nekik, és kikérdezte őket.

- Egy ember ahhoz nem elég okos.

- Dehogynem! Apám is tud annyit, mint a tanárom.

- Az nem lehet. Egy ember nem tudhat annyit, mint egy tanár.

-Hát, legalábbis majdnem annyit. Nekem elhíheted!

Margie-nak nem volt kedve vitatkozni.

- Én nem akarnám, hogy egy idegen ember költözzön hozzánk tanítani - mondta.

Tommyból kirobbant a nevetés.

- Hát, te tényleg nem sokat tudsz, Margie! A tanárok nem költöztek oda a tanítványaikhoz. Volt egy külön épületük, és a gyerekek jártak oda.

- És minden gyerek ugyanazt tanulta?

- Persze, legalábbis az egyidősek.
- De a mamám azt mondja, egy tanárt úgy kell beállítani, hogy alkalmazkodjon annak a lánynak vagy fiúnak a képességeihez, akit tanít, ezért tart mindenki máshol a tananyagban.
- Akkoriban mindenesetre nem így csinálták. Ha nem tetszik, nem muszáj ezt a könyvet olvasnod.
- Nem mondtam, hogy nem tetszik - vágta rá gyorsan Margie. Szívesen olvasott volna még azokról a különös iskolákról.

Még a feléig sem jutottak, amikor a kislány mamája kikiáltott a házból:

- Margie! Iskola!

Margie fölnézett.

- Ne még, mami!

- Most azonnal! - felelte Mrs. Jones. - És biztosan Tommynak is mennie kell már!

- Ha vége a tanításnak, olvashatunk még? - kérdezte Margie a fiút.

- Talán - válaszolta az közömbösen. Azzal füttyörészve elsétált, a könyvet hóna alá szorítva.

Margie bement a tanterembe, ami a hálósobájából nyílt. A tanár már bekapcsolva várta. Mindennap ugyanabban az időben kapcsol be - szombat és vasárnap kivételével -, mert anyja szerint a tanulásban a rendszer a fő.

A képernyő kigyulladt, és ez íródott ki rá: „A mai aritmetikaórán a közöséges törtek összeadását tanuljuk. Légy szíves, rakd be a tegnapi házi feladatod a megfelelő nyílásba!”

Margie sóhajtvá engedelmeskedett. A régi iskolákra gondolt, arra az időre, amikor a nagypapjának a nagypapja is kisfiú volt még. A környék gyerekei összegyűltek, nevettek és kiabáltak az iskolaudvaron, egymás mellett ültek az osztálytermekben, és a nap végén együtt indultak haza. Ugyanazokat a dolgokat tanulták, ezért segíthettek is egymásnak a leckeírásban, és megbeszélhették a gondjaikat.

A tanárok pedig emberek voltak...

A géptanár képernyőjén újabb szöveg jelent meg: „Ha ?-hez hozzáadunk ?-et...”

Margie arra gondolt, régen a gyerekek hogy szerethették az iskolát. Arra gondolt, milyen jó is lehetett nekik.

(Németh Attila)